

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Gendarmii

in sinodul protopresbiterial gr.-or.
din Hondol!

Dumineca trecută în 15/27 Martie a. c. sinodul protopresbiterial ordinar al tractului gr.-or. Geoagiu, întrunit la Hondol, a fost împrăștiat cu gendarmi pe la mijlocul sedinței sale!

Eată ce ni se raportează despre această incuificabilă călcare de lege:

Hondol, 15/27 Martie 1898.

Dle Redactor,

Vă trimit aici un extras din protocolul sinodului protopresbiterial gr.-or. al tractului Geoagiu, ținut în Hondol la 15/27 Martie a. c., ca să vedeți ce lucruri minunate și de «patriotic» eroism ni-s'au întemplat celor adunați la acel sinod.

La 2 ore d. a. se întrunesc în școala gr.-or. din Hondol 22 membri ai sinodului. Președintele, reverendisimul domn protopresbiter Vasiliu Pipos, vine în mijlocul lor și după-ce prin vorbirea de deschidere îndeamnă pe membri a fi cu interes față de lucrările sinodale ce li-se vor aduce înainte, prezintă exhibitel și pune la ordine raportul protopresbiterului, care cuprinde datele statistice din tract pe anul 1897.

Raportul se ascultă cu plăcere și supunându-se desbaterii sinodului se aduc următoarele hotărâri:

a) Față de acele familii, cari s'au căsătorit numai înaintea oficiilor politice, la biserică însă nu, se susține hotărârea sinodală din anul trecut adusă în cauza aceasta;

b) oficiul protopresbiterial se întrevină în persoană sau prin comisari, la parochiile vacante, și încât se poate să facă pornire, ca acelea sau să se întregească sau să se afilieze la alte parochii;

c) să se cuprindă în viitor în raportul protopopesc și socoata despre averile bisericilor, dar' fiindcă acestea se fac de oficiul protopresbiterial pe temeiul rațiociniilor, cari însă nu se trimit de toate parochiile, se ia hotărârea: să se trimită exmiși protopresbiteriali pricepători la facerea rațiociniilor, cari să aducă în ordine rațiociniile unde parochii nu le-au făcut...

— Bine, dar' cine să plătească pe acești comisari? întrebă un membru, când deodată deschizându-se ușa salei de ședință, vorbitorului i-se opri vorba de jumătate în gură, de cele-ce văzu, —

**eată, dragă-mi-te Doamne, în-
tră în sală 4 gendarmi însoțiți de
primarul din Hondol și de „Măria
Sa”... notarul!**

Doi gendarmi se pun în ușe ca să oprească eșirea din sală, ear' doi înaintează spre masa președintelui și conducătorul (führer-ul) întreabă, în limba maghiară, care este președintele? După-ce i-s'a spus, aduce la cunoștință, că „pe basa unul ordin dela vicișpanul, adunarea aceasta trebuie să se împrăștie”.

I-s'a explicat că aceasta nu este „adunare de popor”, ori „socialistă” ori știe D-zeu ce, ci este **sinod bisericesc**

întrunit pe temeiul legii întărite de
Măiestatea Sa.

N'a vrut să înțeleagă nimic!

Au fost îmbiați să șadă aci și să fie de față la pertractări, ca să vadă că aci nu se petrec lucruri neiertate ori bănuitoare.

N'au vrut să primească, ci au stăruit oa adunarea să se risipească!

I-s'a cerut gendarmului să arele ordinul dela vicișpan, pe temeiul căruia cere dizolvarea sinodului.

— Nu sunt eu „persoană oficială”? răspunse gendarmul. Ce ordin trebuie să mai aret? Nu aș fi venit să nu fi căpălat ordin mai înalt!

Membrii George Guga și Petru Gabor încep a protesta contra acestei vătămări în drepturile noastre bisericești. Au fost însă — opriți de a vorbi!

Neavând încotro, presidiul închide ședința și avisează pe membri a se întruni de nou când vor fi invitați, după delăturarea acestei pedeci.

Scrisorile de pe masa biurolui, gendarmul le declară de confiscate și cere să i-se predea!

Notarul Alex. Vlad cere să-i lase cel puțin notițele de protocol, cari și așa numai dînsul știe ce e în ele. Nu a fost ascultat. S'a cerut atunci revers despre toate scrisorile confiscate. Aceasta a făcut-o. A poruncit gendarmul primarului să se așeze la masă (asta încă-i interesant: gendarmul el mai mare, el poruncitor primarului!.. Red.), apoi i-au dictat un «elismervény», în care recunoaște că a confiscat scriptele aflate înaintea președintelui și notarului, și anume:

Lista membrilor, programa, raportul protopresbiterului, raportul comitetului de pe 1897 și 1898, 2 protocoale de ale comitetului protopresbiterial, raportul epitropiei protopresbiterale, protocolul sinodal din anul trecut, notița din protocolul sinodului present, protocoalele sinoadelor parochiale din Banpotoc și Hărău, apoi o sdranță de hârtie ruptă din foaia «Néptanítók lapja», care se afla și ea pe masă, fusese învălît ceva într'însa.

Cu acestea sinodul s'a încheiat și membrii s'au depărtat consternați.

Un membru.

*

Noi nu putem deloc crede că vicișpanul comitatului să fi făcut prostia asta atîta de mare! Imposibil. Căci, ca să o poată face, ar trebui să fie așa de mărginit și de simplu, ca gendarmul din vorbă, ca tinerelul notar și ca primarul ce s'a făcut scriitor plecat gendarmului... Ci credem că e sau **răutate**, sau **prostie** la mijloc.

Vicișpanul va fi dat ceva instrucții notarilor și primarilor, privitor la adunări secrete, socialiste ori politice neînștiințate primăriei.

Notarul și primarul locului au luat și sinodul protopopesc drept «adunare» pe care ei ar avea doară drept s'o «controleze», și-au făcut în acest caz «bravura» din simplitatea lor cea vrednică numai să-ți întorci fața dela ea, — sau, poate fi, și din **răutate**, ca să facă o șicană păcătoasă unei adunări de Români, ear' când vor fi trași la răspundere, s'or face proști și-or zice că ei așa au gândit că-i bine și în «interesul statului național maghiar», care nu există!

Ori-cum ar fi, un fel e mai păcătos ca celalalt, și sinodul protopopesc, n'a lăsat lucrul într'atîta. A făcut arătare prea veneratului consistor, rugându-l a întreveni. Consistorul va întreveni la ministru, ca ministrul să-și iee de scurt pe zbirii săi, luminându-i la cap că ce au ei drept să facă și ce nu, ear' sinodului și bisericii noastre vătămăte prin această brutalitate incuificabilă, să i-se dea satisfacția cuvenită!

Iubileul M. S. Impăratului-Rege Francisc Iosif I

La 20 Nov. 1898 se implinesc 50 de ani, de când M. Sa Impăratul și Regele nostru s'a urcat în tronul împărăției, în mijlocul revoluției celei grozave ce sgudia țara dela o margine la alta. Pe împlinirea acestei vremi, Măiestății Sale i-se pregătește un șir întreg de mari sărbări, atât în Austria cât și în Ungaria.

Vor veni pe atunci trimiși ai tuturor capetelor încoronate și ai tuturor țărilor să felicite pe Domnitorul ce a umplut jumătate de veac în tronul împărăției. Intre altele, după-cum se scrie din Petersburg, vor veni în Viena, spre a-și face onorurile, și deputațiuni din toate regimentele rusești al căror patron e Monarchul nostru. Tot atunci va trimite și colonia austriacă din Rusia o deputație, care îi va predă Monarchului o frumoasă adresă de felicitare.

Și alții și alții, și altele...

Binefacerile lui Gozsdu.

Săptămîna trecută s'a ținut în Pesta adunarea comisunii de 9 însărcinată cu supraveghierea și chivernisirea „Fundatiunii Gozsdu”. Fundațiunea azi se urcă la suma de 1,700.000 fl. și împarte pe an stipendii la 120 de tineri.

Dintre hotărîrile mai însemnate ce le-a adus comisia în adunarea de acum, e înșințarea de 6 stipendii pentru tineri români sâraci cari studiază în școalele militare (de cadeți) și anume 4 pentru cei dela armata comună și 2 pentru cei dela honvezime, apoi hotărîrea de a înșința un internat în Pesta pentru tinerimea universitară. Se va zidi o casă frumoasă cu 2 etagii, în care se va da adăpost la 50 de studenți universitari români. Fiecare își va avea odaia, i-se va da întreținerea deplină: cuartir și cost, și și 100 fl. bani de ajutorare (10 fl. lunar).

Glasuri bisericești.

— Cumpărarea preoțimii —

Pașii tot mai îndesați și tot mai cutezători ce guvernele maghiare îi fac în fel și chipuri, pentru a pune mîna și pe cele din urmă rămășițe de libertate ale poporului românesc din patrie, pare că vor îndemna pe cele 2 biserici românești, gr.-or. și gr.-cat., să se ridice cu toată puterea și toată autoritatea lor, contra neliștiștirilor criminale ce guvernul li-le face într'una și n'tr'una.

S'a recunoscut de presa noastră națională în toată bunăvremea, și anume cu mândrie, că lupta pentru apărarea greu primejdutei noastre naționalități în această patrie, a avut totdeauna doar cel mai puternic sprigin, brațul cel mai tare, în preoțimea română. Și asta e

foarte adevărat. Tot ce s'a făcut începînd cu 1848, mișcarea națională, întemeierea și susținerea ziarelor naționale, ridicarea de așezăminte culturale, economice, răspîndirea de carte românească și de duh românesc conștiu la popor, apoi mărețe întruniri și manifestări naționale-politice, — toate cu ajutorul tare al preoțimii s'au făcut, și fără de acest ajutor al ei, ori nu se puteau face de loc, ori sub jumătate așa de slab precum s'au făcut!

Și acest sprigin bun al neamului, vrea să ni-l clătine, să ni-l smulgă, să ne lipsască de el, guvernul unguresc. Ear' această lipsire a încercat-o întâi prin înfricare, cu procese, cu pedepse în bani și cu temniți, cu biciul în mână cum s'ar zice. Dar' a văzut că nu plătește nimic, că preoțimea română bravă, nu s'a înfricat, nu s'a plecat.

Acum o ia cu altă probă: să-i cumpere cu bani, și anume cu puțini bani, cu un preț de batjocură, sufletul, înimă! Aceasta o încearcă prin detragerea «millei împărătești» (24.000 fl. a greco-orientalilor, 18.000 fl. a greco-catolicilor) pe care o împărțiau consistoarele din Sibiu și Blaj, și pe care acum o împarte guvernul prin șolgăbirae, la preoți cari nu se arată mari «naționaliști», — și același lucru îl urmărește prin noua lege despre întregirea plăților preoțești.

Noi ne-am arătat îndată în foaia noastră părerea asupra acestui nou mijloc de corupere, de cumpărare de suflete, față de preoțimea noastră.

Azi vom lăsa să urmeze și două voci ce vin din cercuri bisericești, din cele mai deaproape de conducerea bisericilor, ca să vadă poporul și preoții nostri cum se judecă acest lucru și de cătră acele cercuri.

În „Telegraful Român”, organul bisericii gr.-or. din Ardeal, a apărut un șir de articli, ce s'au retipărit și în broșură, despre „Dotațiunea clerului”. Nemulțumit peste măsură de cursa ce se pune nu numai preoțimii, ci **poporului român** peste tot prin nou planuita lege, autorul broșurii, persoană cu funcție însemnată în gremiul bisericesc din Sibiu, exclamă:

„Libertatea mai presus de toate!

»Nimenea nu e mai mult avisat la îmbunătățirea stării sale materiale, ca și clerul român; drept aceea ori-ce ajutor material îi este foarte binevenit; dar' de altă parte earăși nu-i popor mai avisat la **independența (neatîrnarea) clerului și a bisericii sale**, ca și tocmai al nostru: și această independență pentru bunuri materiale, fie acelea ori cât de mari, **nu trebuie jertfită!**

»Ce se va alege de popor, dacă conducătorii săi naturali de până acumă îl vor părăsi, sau cel puțin vor sta indiferenți (nepăsători) deoparte, uitându-se cu un ochiu la adausul bănesc, care le leagă înimă și mînilor? Ce se va alege atunci din cunoscutul „preoți cu crucea 'n frunte”, poate prevedea ori-cine. Noi zicem: **libertatea mai presus de toate**, mai ales, că ajutorul oferit de guvern nu-i mai mult, ca un **blîd de lîntă** față de aceea ce ni-se va lua de dragul lui”.

(Dotațiunea clerului pag. 16.)

Ear' după-ce arată foarte lămurit, cum guvernul în schimbul alor câteva sute de floreni, se viră în chipul cel mai obraznic și înjositor pentru fiecare preot

în trebile din lăuntru ale bisericii, în disciplinarea preoților, în controla purtării lor naționale și politice, voind să-i împedecă în folosirea acestor drepturi ce se dau altfel la fiecare alt cetățean, cum el vrea prin asta să rupă pe preoți de poporul nostru, — autorul urmează:

„Interesele clerului ortodox român au fost până acuma strict legate de interesele poporului român. A slăbi această legătură și a pregăti chiar ruperea ei, este o primejdie națională, pe carea de sigur nime n-o doareste afară de „binevoitorul” guvern ungar. Noi însă datorință avem a pune stavila acestei bunăvoințe.

Mai bine o sărăcie liberă, decât o bogăție cu scâlăuși.

Sărăcia este, ce-i drept, o mare pedecă pentru progresul unei corporațiuni, a unui popor; dar apoi totuși, putând rămânea independent, e mai de preferit o sărăcie liberă, decât o bogăție cu scâlăuși!

Sărăcia este în cele din urmă un bun motor de a năvăli spre îmbunătățirea situațiunii; această stare îți însușă totdeauna un îndemn spre luptă, spre progres, spre îmbunătățirea sorții. Și o corporațiune, un popor, care e cuprins de asemenea porniri, are viitor!

Din contră o bunăstare, o îmbogățire, mai iute este aplicată a te duce în brațele desfrânărilor și îmbuibărilor, cari cauzează moartea nu numai a unei familii, ci a unui neam întreg!

Bogăția, luxul, desfrânarea etc. sunt lucruri mai periculoase pentru existența cuiva, ca și sărăcia!

(„Dot. cler.” pag. 46, 47.)

Ear’ „Unirea” din Blaj, foaie redactată de bărbați cu trecere în cercurile metropolitane de acolo și cari sunt în stare a ști și păreriile cele mai înalte ale acestei biserici, scrie în numărul seu de Dumineca trecută un articol în fruntea foii, din care reproducem cea mai mare parte, punându-l, alături de citatele de mai sus, la inima fiecărui Român, îndeosebi fiecărui preot în care mai viețuește simț și inimă pentru biserică și neam. Eată ce zice „Unirea”:

Ajutoarele statului pentru cler.

„Toate bisericile din Ungaria sunt înspăimântate de jugul, ce vrea să li-l pună ministrul de culte și instrucțiune publică, prin proiectul de lege despre congrua preoților!

Pe noi Români greco-catolici încă ne-a preocupat această cestiune, pentru-că... deși proiectul de lege despre salarisarea preoților din vistieria statului atinge numai contesunile necatolice, totuși suntem convingși, că aservirea acelor confesiuni nu se face fără de intențiunea, ca și nouă să ni-se croască aceași soarte, aceeași sclăvie.

Că aceasta este intențiunea guvernului, avem dovezi în însuși chipul, cum se împart preoților nostri greco-catolici ajutoarele dela

stat în anii din urmă. Treizeci de ani de-a rândul a avut arhidieceza gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș un ajutor de stat de 18.000 fl. la an, pe care l-a împărțit consistorul arhiepiscopesc din Blaj preoților, pe cari i-a știut mai lipsiți și mai vrednici.

Dela 1895 încoace Consistorul nu mai are alt drept, decât a propune ministrului o listă de preoți, pe cari dorește să-i facă părtași din acel ajutor. Ministrul însă împarte banii, cui vrea și cât vrea. La cei mai mulți dintre preoții propuși de Consistor nu le dă nimica, pe alții, cari nu sunt propuși, îi bagă în mod arbitrar în listă și-i împătașește cu sume foarte mari de sute de floreni, deși atunci, când Maiestatea Sa a dat ajutorul de stat, a zis, că mai mult de 100 fl. nici un preot nu este în drept să capete.

În anul curent guvernul a mers și mai departe cu volnicia întru împărțirea ajutoarelor dela stat. La preoți, cari relativ nu sunt săraci, le-a dat sute de floreni, ear’ la unul, care este și protopop și are tot de la stat deja salar parochial aproape cât maximum prevăzut în legea despre dotarea parochilor necatolici, ministrul i-a dat 400 fl., pe când mulți preoți lipsiți și cinstiți în toată privința acum de trei ani de zile n-au primit nici un crucer. Și ca batjocura ce se face clerului nostru prin aceste ajutoare, se-și ajungă culmea, guvernul pe preoții împărțâși i-a avisat nu numai prin Consistoriul arhiepiscopesc, ci și de-a dreptul prin organele politice. Sunt foarte interesante, sau mai corect vorbind, sunt foarte triste și îngrijitoare scrisorile, ce le-au primit respectivii preoți dela organele guvernului.

Intr-o scrisoare un organ politic „are onoarea” a încunoștiința pe preotul cutare în mod „confidențial”, că a căpătat dela stat atâta ajutor și și-l poate ridica dela — Metropolitul din Blaj. Intr’altă scrisoare un comite suprem încunoștiințează pe cutare preot, că a căpătat o sumă mai mare decât cea avisată de Metropolitul... Spune, că această „grație” s’a făcut preotului din partea ministrului de culte în conțelegere cu ministrul-preșident și la propunerea fișpanului, care deodată își exprimă dorința, că preotul prin finuta sa politică se va face vrednic și pe viitor, ca să poată fi împărțâșit cu ajutor dela stat!..

Eată unde am ajuns! Darea cruntă plătită de credincioșii nostri în vistieria statului s’a prefăcut acuma în instrument de corupțiune în mâna guvernului, în arginții lui Iuda, cu cari se cumpără preoții spre a se face trădătorii intereselor noastre bisericesti și naționale.

Este oare aceasta o stare de lucruri, care se ne mai poată suferi? Oare clerul nostru nu se revoltă în sufletul seu, când se vede tractat cu atâta dispreț, ca o ciurdă, care se poate cumpăra?

Trebuie să hotărîm cât mai curând, că: ori vom trădi în serviciul bisericii și neamului nostru, ori vrem să devenim instrumente oarbe în mâna celor ce cu nerușinare se încearcă a ne cumpăra!”

Păsărica, Perla și Roza.

Păsărica zise: Vail eu nu am parfum! Perla zise: Vail eu nu cânt! Roza zise: Ce-ace e mai crud e, că eu nu am nici vocea Păsării, nici strălucirea palidă ca apa care tremură a Perlei!..

Eu treceam pe acolo, le auzii și nu putui să nu mă înduioșez de jalea Rozei, de intristarea Perlei și de plângerea Păsărelei.

Am încercat să le mângâi.

— Trebuie să fiți mulțumite, le zisei eu. Cineva nu poate să aibă totul. Ești foarte de pismuit, păsărică, pentru-că cu glasul și ciripitul tău faci fermecătoare tăcerea nopții. Tu Perlă, ești foarte de pismuit, căci ai strălucirea ta pală și opacă ca o lacrimă căzută din ochii depărtați ai Lunei. Ear’ tu Roză, ești foarte de pismuit pentru-că ești așa de parfumată ca gurița femeii tinere în ciasul când sărutarea o obligă a se desvolta în toată strălucirea sa.

Vorbind în același timp Roza, Perla și Păsărica, îmi ziseră:

— Ieri chiar eram de părerea ta. Parfumul, strălucirea și cântecul, ni-se păreau daruri din care una singură era destul spre a mulțumi mândria unui lucru creat, ori-care ar fi el!.. Dar’ eată că s’a întâmplat un lucru straniu: o femeie tină a trecut pe lângă noi!..

— Femeia care cânta mai bine de cât mine, zise Păsărica;

— Și care răspândia parfum mai bine de cât mine, zise Roza;

— Și care era mai strălucitoare de cât mine, zise Perla.

Și cele trei plângătoare adăugară: Astfel că suntem întunecate cu totul de ea!.. Am

Proces de presă unei foi săsești.

La Bistrița Ungurii au desvilit anul trecut, în Iulie, un monument lui Ales. Petőfi, poet ungar căzut în războiul cu Rușii la 1848 în apropierea Bistriței.

Dar’ cum Bistrița e oraș săsesc, ziarul „Bistritzer Zeitung” a scris la desvilitarea aceluia monument o foită în care își arată supărarea sa că în acest oraș întemeiat, dus la înflorire și locuit și azi de Sași, se ridică monument celui mai sălbatic Ungur.

Foii i-s’a făcut proces pentru această foită, scrisă de o domnișoară, având să se pertracteze la 30 Martie.

Sașii de 10 ani n’au mai avut procese de presă. Acum însă dragostea maghiară începe se-i înalbe iarăși și pe ei!.

Procesul s’a amînat însă pe 5 zile.

PACEA LUMII

Un războiu floros.

Toată lumea e de părere, că stăm în ajunul unui războiu grozav, ce se va da între Spania și Statele-Unite americane, pentru insula Cuba.

Cuba e o insulă (un ostrov) mare în apropiere de coastele de miază-zi a Americii-de-Nord, și e foarte bogată prin roada sa de cafea, urez și tutun. Spania a cucerit-o de multă vreme, din vremile ei de glorie, și de acolo a adus acasă multă bogăție.

Statele-Unite americane, fiindcă insula aceasta le e aproape, dar’ mai ales fiindcă e un izvor de bogăție, demult tot țin ochii pe ea și pândesc privilegiu de ceartă cu Spania, să se prindă cu ea, să o bată și să-i iee Cuba.

Acum au găsit-o. O corabie mare americană fiind într’un port de-al Cunei, camerele cu praf de pușcă de pe ea au luat foc și au aruncat-o în aer, omorînd vre-o 250 soldați. Americanii cred că Spaniolii au pricinuit aprinderea cu ajutorul unei mașini ce merge nevăzută pe sub apă. De aci ceartă cu Spania și încordări de relații ce se vor sfîrși aproape sigur cu un războiu între ele.

Războiul va fi floros: purtat numai pe apă. Spaniolii au peste 120 de corăbii cu cari pot pleca în războiu, cu 300 de tunuri grele ce aruncă moartea departe în dușman, și cu 600 de tunuri ușoare; cu 8000 de soldați marinari. Americanii au și ei vre-o 100 corăbii de luptă, cu 380 tunuri grele și 500 tunuri ușoare, și cu 10.000 de soldați.

Așa războiul va fi crunt și greu și învingerea nu se poate ști pe a cui parte, dar’ cea mai multă lume crede, că Americanii vor învinge, că ei au vre-o 20 corăbii de cele mari cu câte 2 turnuri, pentru războiu, dar’ Spaniolii abia au vre-o 4 astfel de corăbii, încolo tot mai mici ca ale Americanilor.

Afară de aceea Americanii sunt aci aproape și își pot aduce ajutor unde vreau și când vreau, dar’ Spaniolii de parte, cale de luni de zile pe apă! Și apoi Americanii sunt bogați, încrezuți, curagioși, pe când Spaniolii stau rău cu vistieria țerii, cât numai cu desnașdejdea în suflet pot porni la războiu. Și-apoi Spaniolii săraci sînt mai 20 milioane, ear’ Americanii bogați 70 de milioane!

Unii țin că totuși se se poată încă încungiura izbucnirea războiului, dar’ cei mai mulți îl cred neîncungiurabil.

Se poate însă ca zilele acestea el să se chiar înceapă.

„Albina”.

La 28 Martie n. și-a ținut adunarea sa generală a 26-a „Albina” din Sibiu.

Din profitul seu curat de 124.788 fl. 96 cr. a dat 7000 fl. (5%) spre scopuri culturale și de binefacere, și anume:

„Asociațiunii” pentru fondul „Casei naționale” 1000 fl.; Pentru trebuințele școlii civile de fete a „Asociațiunii” 1000 fl.; Pentru școala „Reuniunii femeilor române din Sibiu” 300 fl.; Pentru trebuințele mesei studenților 3000 fl.; Internatului de fete a „Reuniunii femeilor române din Brașov” 200 fl.; „Asociațiunii meseriașilor români din Brașov” 200 fl.; Rata a III-a de ctitor la internatul, ce se va înființa la Viena de societatea academică „România Jună” 200 fl.; Societății academice române „Petru Maior” din Budapesta 100 fl.; Alunneului din Timișoara 100 fl.; Internatului Zsigai din Oradea 100 fl.; Pentru fondul elevilor morboși dela gimnaziul din Brașov 100 fl.; Pentru fondul elevilor morboși dela gimnaziul din Blaj 100 fl.; Pentru fondul elevilor morboși dela gimnaziul din Brad 100 fl.; Reuniunii române de muzică din Sibiu 100 fl.; Reuniunii agronomice române din Sibiu 100 fl.; Societății pentru înfrumșetarea Sibiului 50 fl.; Societății pentru înfrumșetarea Brașovului 50 fl.; Societății igienice a orașului Sibiu 50 fl.; Gremiului comercial Brașov 50 fl.; Societății academice „Garmen Sylva”, Graz, 50 fl.; Păgubiților prin foc din Beclean 50 fl.

Devenind vacante prin vechime două locuri în direcțiune, au fost realeși în acelea d-l Ioan Papiu, protopresbiter gr-or. în Sibiu și dl George Dima, profesor.

În locul răposatului Ioan Hania a fost ales în direcție dl Dr. Iancu Meșian, adv. în Zărnești; în locul răposatului Dr. A. Brote a fost ales în comitetul de supraveghiere dl Dr. Liviu Bran de Lemeny.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Când am primit...

Când am primit scrisoarea tristă
Pe care-o țin acum în mână,
Mi s’a părut că pierе lumea,
Și-am plâns nebun, o săptămână.

O, de atunci e-atâta vreme!..
Nici nu mai știu în care an;
Și-acum, când o revăd, îmi pare
Că o citesc într’un roman.

*

Ar trebui să plâng amarnic,
Să blastăm ear’, privind spre cer,
Cetindu-ți jalnicul Ado,
Cu care pleci, mă lași stingher.

Dar’ știu că și această rană
O să se-nchidă, an cu an,
Că și aceste rinduri triste
Părea-vor traze de roman.

„Și nu mai plâng... acum sunt tare:
„Știu c-o să treacă ear’”, îmi zic. —
O, unde-i timpul sfânt în care
Plîngeam și — nu știam nimic!

Radu D. Rosetti.

fost silite să admirăm și să iubim, adunate într-o singură persoană, toate cele trei farmece, din care câte unul singur ne fusese dat nouă...

— Ah, înțeleg bine ce trebuie să se fi petrecut, le zisei. Friderica a venit pe aci. Căutați să uitați o clipă supărătoare, și părăsiți tristețea voastră. Voi face, pentru-că sunt prietenul seu, ca dînsa să nu se mai preumbe prin vecinătatea voastră, și astfel nici-odată nu veți mai îndura o asemenea umilință, pentru-că, din toate creaturile, Friderica e singura care este în același tim „parfum, cânt și lumină”...

De ce fuge ogarul după iepure.

— Snoavă —

Ci-că ’n vremea de demult, când erau ogarii grași ca porcii și când umblau jivinele întolite ca oamenii, ursul a fost pus laba pe puii iepurelui și s’ar fi ospătat cu carnea lor. Bietul iepure hotărî să-și isbândească asupra ursului, dar’ singur neîncumetându-se, se duse la ogar de-i ceru mână de ajutor.

Ogarul a prins bucuroși din pricină că avea și el o socoteală de răfuit cu ursul, pentru-că-i schilodise o rubedenie, și pîndind până plecă într-o zi ursul după de mîncare, se duse la viziuna lui să-i omoare puil.

Era un ger de țîția iepurile și d’ăia ogarul, ca să nu-i înghețe picioarele, își luase o păreche de opinci pe care i-le adusese un prieten al lui din țara turcească, dar’ când ajunse la gaura viziunei, se desculță de opinci, ca să-i fie mai ușor la fugă, de cumva s’o întempla să vie ursul acasă, și întră; ear’ pe iepure îl lăsa afară ca să păzască, ca să-i

dea știre de s’o întoarce ursul și ca să-i păzască opincile.

Pîn’ să omoare el puil ursului, trecu vreme la mijloc și de geruit geruia al dracului; tremura iepurile vargă, ear’ labele-i înghețaseră de tot. Ce se gândi el? „Măi, ia să-mi vir eu picioarele în opincile ogarului, să vedem cum o fi.”

Dacă se gândi își și împlini gândul, și când băgă picioarele înăuntru și văzu că se încălzi de-i era mai dragă lumea, și se hotărî să fugă cu opincile ogarului... Și fugi.

Mai trecu ce mai trecu după-ce fugi iepurele, și eacă și ogarul isprăvind, eși din viziuna ursului. Se uită el încoace, se uită ncolo: iepurele nicăiri; opincile așisderea.

— E-te hoțu de iepure, vere, îmi șterse opincile!

Și plecă supărat prin pădure să se ducă acasă. La o cotitură, eacă iepurele, se desculță de opinci și se uita la ele, minunându-se.

— Ei, acilea fuseși, iepure?

— Iepurele nici n’apucă să-l vază bine și-o și tulă.

— Stai măi zanatice, îi strigă ogarul, ce fugi așa? stai să-ți spun ce-am făcut cu puil ursului..

De unde, că fugea iepurele de-i sfîrșiau picioarele.

Și ci-că d’atunci ogarul aleargă mereu după iepure unde-l vede, ca să-i ceară opincile îndărăt, că le avea dela un prieten...

Dumitru Stănescu.

Ajutoare meseriașilor.

Consistorul archidieceșan gr.-or. din Sibiu, ca în toți anii a votat și ăstan în ședința sa plenară din Martie ajutoarele din „*Fundațiunea Andronic*” pe sama meseriașilor români de confesiunea gr.-or. Au cerut ajutoare 422 meseriași, dintre cari au fost 70 măiestri, 57 sodali și 295 ucenici. Dintre acestia au primit ajutoare: 27 măiestri, 20 sodali și 89 elevi, cu totul 136. S'a împărțit pe seama tuturor acestora, *suma de 5110 fl.* și anume la 6 măiestri câte 100 fl., la alți 6 câte 80 fl. și la 15 măiestri câte 50 fl., la 19 sodali câte 30 fl., la un sodal foarte bine calificat 100 fl., la 89 elevi câte 30 fl. Considerați au fost în prima linie cei orfani și cu atestate de bună purtare și de școală, asemenea s'a avut în vedere a se face o împărțală justă după protopresbiterate. Au fost împărțăriți cu ajutoare meseriași din 26 protopresbiterate. Din tractul Orăștiei au primit ajutoare 12, din al Zarandului 5, din al Dobrei 4, din al Hațegului 3, din al Devei 2, din al Iliei 1. N'au cerut de loc ajutoare din tractele Avrig, *Geoagiu*, Cetatea-de-Piatră și Solnoc...

Dela Congregație.

Causa Orăștenuilor. Fiind vorbă de recursul ungarilor din Orăștie contra ședințelor „politice” a reprezentanței, cari au făcut atăta zgomot, s'au dus la congreagație pe 30 Martie și 7 Sași (numai). Ungurii recuranți au cerut nimicirea hotărârilor reprezentanței (în cauza cu reprezentarea contra legii de maghiarizare a numelor comunale) și tragerea în cercetare a primarului pentru-că a condus acele ședințe.

Nici un Sas nu s'a ridicat întru apărarea cauzei și a primarului, decât însuși primarul Acker care s'a apărut scurt, în limba germană. Au luat însă cu căldură cauza în apărare membri români d-nii Fr. Hossu Longin, Dr. A. Muntean și Dr. Alex. Hossu. Discuția a fost interesantă și supărăcioasă pentru unguri. Dar' s'a pus la — vot! Apoi cu votul ei birue mereu că-s mai mulți. Au hotărât „nimicirea” concluserilor reprezentanței protestate și pornirea cercetării disciplinei contra primarului Orăștiei, dl Fr. Acker.

CORRESPONDENȚA

Gurasada, 27 Martie n. 1898.

Stimabilă Redacțiune,

În notița D-Voastre „Dela Dobra” din nrul 11 al „Revistei”, dl corespondent zice, că: „în notariatul Gurasada și Lăpușnic, cu doi notari greco-catolici se lucrează deasemenea la destrămarea poporului în cele bise-riștești...”

Incât mă privește pe mine, cu această in-sinuare dl corespondent e în mare rătăcire. În privința mișcărilor de trecere la unire din notariatul Gurasada, lucrurile în faptă stau astfel, că în comunele Câmpuri și Câmpeni-Surduc s'au iscat neînțelegeri în privința locului, unde să se ridice noua biserică. În vara anului trecut cei neînțeleșiți cu hotărârile aduse de majoritatea sinodului parochial și întărite de autoritățile noastre bisericești, au trecut la unire și s'au și scotit de uniți câțva timp, până când, la cererea venerabilului Consistor archidieceșan din Sibiu, s'a făcut cercetare, în urma căreia forurile compe-tente au declarat de nelegală și nevalidă tre-cerea lor. Acuma, în urma neobositei stăru-ințe a reverendisimului domn asesor consis-torial Nicolau Ivan, care în două rânduri a fost la fața locului ca comisar consistorial pentru împăcarea divergențelor, întreg popo-rul s'a întors earăși la legea străbună.

Despre alte mișcări de trecere religioasă în notariatul Gurasada pe aici nu are nime-nea nici o cunoștință. Dacă mai știe ceva dl corespondent, binevoiască a ne da expli-cări mai detaliate.

Cu totul nebasată și rătăcioasă e apoi presupunerea, că eu aș fi lucrat la trecerea Câmpurenilor la unire. Intr'adevăr un ne-mernic aș fi, dacă aș nutri astfel de tendințe de destrămare. Adevărul e, că totdeauna, întrucât mi-a permis poziția mea oficioasă, i-am îndemnat cu sfat bun și cu vorbă blândă să caute în sinul bisericii noastre o cale de împăciuire. Cine are voe, se poate ușor in-forma despre adevăr dela ori-care țăran din Câmpuri și din Câmpeni-Surduc.

Tot astfel li-am spus în față și Dobreni-lor la ori-ce ocasiune părerea mea, că trece-rea isvorită nu din convingere, ci din ură de partid, e un pas greșit, condamnabil și demo-ralisător, pe care nici un om cu judecată dreaptă nu-l poate aproba!

Nu mă pot deci mira de-ajuns, cum vine dl corespondent să prezenteze acest lucru atât de de-a 'ntoarsele. Apoi pentru-ca in-

sinuarea să prindă mai bine, mă face și gr-catolic!

Ar fi de dorit, ca domnii corespondenți să-și câștige deplină cunoștință în afacerile despre care scriu, pentru-că prin informațiuni greșite ori false, se induc în eroare redacțiunile foilor și publicul cetitor, și astfel în loc să fie de vre-un folos pentru binele public, dau numai ansă la nenumărate invective fără de nici un rost.

Simeon Dragomir,
notar cercual.

Eminenții și — secunde...

Ce i-a plesnit prin cap unui „statistician”, ce nu, s'a apucat să cante, după programele publicate, că în cari gimnasii din țeara no-astră capătă studenții mai multe eminenții și cari mai multe — secunde?

Eată ce-a aflat: Cele mai multe testimonii curat cu eminenții s'au dat în gimn. ev. aug. din Șopron (24% a studenților au fost curat eminenți), apoi în gimn. rom. din Brașov (23%), N-Szalonta (16%) etc.

Ear' cele mai multe testimonii cu mai multe secunde s'au dat: în Szabadka (34% din studenți perzând anul), în Miskolcz 32%, în Brad 31%, Solnoc 31%, Alba-Iulia 30% etc.

Mai puține secunde se dau în gimnasiul Ladislau („Lászlo-féle”) din Pesta, unde abia 1% din studenți cad cu perderea anului, apoi Szabolca și Șimleu-Silvaniei, în cari cel mult 1—2% (unu ori doi din sută) perd anul.

NOUTĂȚI

Regina României prețuitoare a portului național. Măiestatea Sa Regina României face de câteva luni o *colecțiune de costume (de port) naționale din toate vremile*, până unde se poate urmări. Colecția e foarte in-teresantă: se fac păpuși mari de câte 50—70 centimetri, și se îmbracă în hainițe lucrate întocmai cum e portul colo și colo în vre-mea cutare și cutare! Această colecțiune va fi pusă spre vedere mai întâiu la București. Suma ce se va stringe din intrările visitato-rilor, va fi întrebuințată în scop de binefacere. În același scop de binefacere, colecțiunea va fi pusă spre vedere în mai multe orașe din România și din Străinătate. Școala reuniunii femeilor române din Iași, va face dar M. Sale o „păpușă îmbrăcată în costumul Doamnei Chișina”, a unei vrednice domnitoare din tre-cutul României.

Reuniunea agricolă română din Sibiu, la expoziția din Paris! Aflăm cu bucurie, că brava „Reuniune română de agricultură din comitatul Sibiului”, condusă cu atăta interes și demnitate de d-nii Dumitru Comșa, președinte, Victor Tordășian, secretar, și un zelos comitet, — va fi și ea între exponenții la expoziția universală din 1900 la Paris. Comitetul s'a pus pe pregătirea lucrurilor ce se expună. Se-i ajute D-zeu ca la strălucit sfârșit să ajungă!

Moravuri de slujbași maghiari. Din Osorheiu-săcuiesc se vestesc următoarele: *Președintele tribunalului de aici, baronul Otto Orbán, a fost osândit la doi ani tem-niță pentru falsificările ce le-a făcut în 1895 cu ocazia alegerii comisiei congregațiunei co-mitatense; ear' complicele său, notarul Gálffy, a fost orândit la 2 luni temniță și pierderea ofiului...*

Frumos soiu de slujbași! Numai de-a dra-gul să ai încredere în ei!

Peatra fundamentală la biserica nouă din Petroșeni. Măne, în 22 Martie v. (3 Aprilie n.), a cincina Duminecă din sfântul post, la 11 ore a. m. îndată după serviciul biseri-cese, se va îndeplini cu ajutorul lui D-zeu *sfântirea petrii fundamentale la noua biserică gr.-or. din Petroșeni, care se află deja în lucrare.*

La acest act sfânt și sărbătorasc pentru Românii gr.-or. din Petroșeni, cari se luptă mai bine de 10 ani pentru acest scop, — onoratul public din Petroșeni și jur, este in-vitat cu toată onoarea a lua parte. Invitări speciale nu se fac.

Petroșeni, la 17/29 Martie 1898.

Comitetul parochial gr.-or.

Noi advocați români. De curând au de-pus cenzura de advocat la tabla reg. din Budapesta dnii Dr. Ioan Șenchea, care se va stabili în Făgăraș, și Dr. Sever Ispravnic, care se va stabili în Arad.

Din Câmpeni se scrie că la 24 Febr. n. s'a dat acolo o foarte reușită producție tea-trală, în folosul casinei române ce se va în-ființa. Tot ce jurul a avut mai trumos a luat parte la producția aceasta împreună cu joc.

S'au jucat 3 piese: 1. „Rămășagul”, 2. „Un amor vechiu și altul nou”, 3. „Florin și Flo-rica”. D-șoara *Domnica Chirtop* a fermecat pe ascultători prin precisiunea, cunoștința și dibăcia jocului teatral. Deja în piesa primă a câștigat plăcerea publicului prin acurateța și tactul cu care și-a jucat rola. Ear' în piesa a doua jucând rolul principal și foarte greu al Silviei; îmbrăcată în prea frumosul costum național, d-șoara Domnica a fost viu aplaudată deja la ivirea pe scenă. În un ton duios, răzimată de un stîlșor își plângea amantul care era departe în războiu cu Turcii... La sfârșit a fost chemată de 3-ori pe bină, aruncându-i-se buchete de flori naturale.

D-șoara *Otilia Morariu* în rolul Tinței din piesa primă, d-na *Eufemia Sêrbu* în ro-lul cocoanei Madam Franz și Adela; d-șoara *Gizela Corcheș* în rolul Florice; apoi dnii Silviu Corcheș, Ștefan Paul, A. Barițiu, Flo-rențiu Corcheș, Traian Motora și Avr. Sêrbu, — toate și toți au fost viu aplaudați de public pentru silița ce și-au dat și priceperea cu care au jucat rolurile ce au primit. După re-prezentăție, a fost joc până în zori de zi.

Ungurii fotografați în America. Un Ma-ghiar, L. Hegedüs a fost prin America, ca să studieze soartea Maghiarilor duși acolo, cu lumea în cap din „fericita” Ungarie. Acest Maghiar, reintorcându-se a ținut o conferență asupra emigraților, în fața unui public ales din Budapesta. Intre altele a spus următoarele: „Americani numesc pe Unguri oameni nespălați, analfabeți și înșelători, și privesc cu dispreț la ei. Chiar și emigrații altor națiuni ocolesc ori-ce atingere cu Ungurii!”

„Teatru, Musică, Modă” e numele unei reviste ce apare la București, odată pe sêp-temână. Nrul 19 din 6 Martie, are un cu-prins foarte variat și interesant atât din punct de vedere literar cât și musical, aducând tot-odată modele frumoase de toalete, ultima modă. Costă pentru un an în România nu-mai 5 lei. Abonații primesc ca premiu un frumos roman ilustrat, de un volum, ori ca-lendarul „Universul” pe anul 1898, după alegere.

Învățecii de grădinărit! Atragem luarea aminte a părinților cu băieți mărișori asu-pra inseratului dlui A. A. Nicoră de pe pagina din urmă a foii. Grădinăritul e un lucru pe care învățându-l bine, omul are o ocupațiune din cele mai căutate și de bun venit adu-cătoare!

CHESTII ȘCOLARE

Adunarea generală

a „Subreuniunii inv. rom. gr.-or. din tractul protopr. al Orăștiei”.

Sâmbăta trecută, la 14 Martie v. a. c. „Subreuniunea inv. gr.-or. din protopresbiter-atul Orăștiei” și-a ținut adunarea sa gene-rală în sala școlai gr.-or. din loc. Au ve-nit din 34 de învățători 24. Președintele, dl C. Baicu prin cuvinte alese declară adunarea de deschisă, salutând totodată și bineventând pentru prima-oară în mijlocul Subreuniunii pe dl protopresbiter V. Domșa, care prin cu-vinte frumoase mulțumește președintelui pentru plăcutele urări adresate, promițând că „tot-deauna cu plăcere și cu sfatul și cu fapta va sta în ajutor învățătorilor”. Ambele vorbiri au făcut bună impresie asupra membrilor prezenți, cari la sfârșitul lor au erupt în în-treite strigări de „trăască!”

Preșidul își cetește raportul, din care cu durere scoate la iveală *neapăsarea* prea de tot mare a unor membri față de Subreuniune.

Din raportul cassarului iasă la iveală, că o parte însemnată dintre membri sunt de ani de zile în restanță cu taxa (1 fl. anual) de membru. Onoare excepțiunilor, între cari locul prim îl ocupă... stimabilele membre.

„Institutul „*Ardeleana*” a donat în două rânduri câte o sumuliță acestei Subreuniuni cu menirea de a se premia elevii dela școa-lele populare aparținătoare Subreuniunii. Adu-narea generală din acest an a decis a lăsa aceste sumulițe, cari azi fac laolaltă 81 fl. 35 cr. spre fructificare mai departe, până vor crește la o sumă mai mare, cât numai din interesele ei să se poată da apoi premii.

S'au ținut „prelegerile practice”:

Una din Istoria Naturală („Viorea”) de A. Dubley; din Comput („Cunoașterea și scrie-rea frângerilor decimale”) de I. Fleșer, și una din Istoria Patriei („Rudolf și Sigismund Batori”) de D. Mosora.

După unele observări din partea unor membri, se declară toate de reușite, în-deo-sebi cele 2 din urmă. Asemenea și tractatul („Lucrul de mână în școala poporală”) lucrat de I. Dan a fost cu plăcere și atențiune as-cultat. După acestea membrul I. Dan pro-pune, ear' adunarea hotărăște, ca comitetul până la adunarea generală viitoare să vie cu

un proiect referitor la înființarea unei *biblio-teci a Subreuniunii* în centru.

Ne mai fiind alte obiecte puse la ordinea zilei, preșidul declară ședința de închisă.

Raportor.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

— „Mă!?”. Nici un răspuns.
— „Tu!?”. „Ține-ți? te-ți?”. — „A! adevărat tu ești? D'apoi ce faci tu dragută? — „Tați si dute si dă-mi pate, nu mă conturba'n conțept, că skiu la bă-busca carte, să se poarte pe cât poate, că pe când o fi vin nou, mă log fumos după tlosou...”

Aina... „Preținii de astă-vară”. Nu, nu, nu! nu te uitără, ci gândesc iară și iară. Când va mai fi oare-„vară”...

Lui Caesar II... Te dorești mereu sub o cruce în vre-un cimiter părăsit, din cauză că „cucerirea” cu — armele moderne, Ți-a fost imposibilă... Ei! dar' bine, stă lumea dintr-o fată? Vezi, vezi, tot era mai bine să nu fi participat la „Cina'npreună”, acum numai nutrea-i în peptu-ți atăta dor și amor!..

Cato II.

FEL DE FEL

Scumpete nu glumă! O nouă țeară a aurului s'a găsit nu demult: Klondike. Aci aurul se află, cum ai zice pe toate gardurile. În ori-ce munte începi să sapi, afli, nu tare afund, aur. Dar' e greu de ajuns până la Klondike, și e greu de trăit acolo, fiind clima neprimicioasă la oameni din alte părți. Dacă poate sta omul acolo să sape cu puteri bune, în scurt să întoarcă bogat. Dar' acest scurt timp e greu să-l trăiești. Trebuie să pleci cu câteva miuțe la chimir, căci eată ce costă traiul acolo: De vrei să-ți faci o hurubă de căsuță, tot firul de lemn îl cumperi cu 14—18 marce (7—9 floreni), ear' plata unui bărdaș pe zi e 60 marce. Un sac de făină e 70 marce. Abonamentul la foaia de zi ce apare acolo e 1500 marce, un număr singuratic din toaie e 30 marce. Un păhar de bere, în birturi de rënd, e cu 2 marce; o sticlă de șampanie 130 marce! Și așa mai departe!..

— Ei bine, dle Hiribi, spune numai de ce ți-a trimis d-șoara Olga inelul de logodnă îndărăt?

— Era tare gingașă cu mine. În tot mi-nutul îmi sărea în gât și ofta: „Nicu, dragul meu Nicu!...”

— Ei bine, asta e foarte măgulitor.

— Da, numai că pe mine mă chiamă Ionas...

POSTA REDACȚIEI.

D-lui Iuliu V. I. în P. Scrisoarea d-voastră s'a pre-dat administrației foii, de unde vi se dă răspun-sul: se binevoiați a plăti restanța (anul trecut) și vi se trimite bucurios mai departe.

„Deladea!”. Vi s'a trimis scrisoare în cauză. A sosit?

Notiță Literară.

„**Dotățiunea Clerului.**” Aprecierea proiectului de lege despre întregirea venitelor preoțești, studiu din toate punctele de ve-dere și cu frumoase cunoștințe, a apărut la „Tipografia Archidieceșană” din Sibiu. E scris de *Ilie Dinurseni*, cuprinzând următoarele capitole: Statul e dator să ajutare biserica; Statul și clerul român; Vorbe dulci ale mi-nistrului; Statul numai întregeste venitele; Proiectul vatămă autonomia bisericii; Statul se dee ajutorul nu preoților ci bisericii pentru preoți; Libertatea mai presus de toate; Delic-tul de imoralitate; Atitudinea dușmănoasă sta-tului; Insultă pentru neamul și clerul român; Neîncrederea față de capii bisericii; Mai bine o sêracie liberă decât o bogăție cu scăluși; Neîncrederea e îndreptată mai ales contra noastră (a gr.-orientalilor); Ce ținută va lua biserica ortodoxă română; Analogia cazului cu cele 24.000; Cuvântul Sinodului și a Con-gresului; Fr. Deak despre autonomia bisericii; Șaguna și dotățiunea clerului, apoi Șaguna și autonomia bisericii. — În urmă proiectul însuși despre întregire, cum s'a prezentat dieței.

Precum se vede și din capitole, pe lângă studiere din toate punctele de vedere, trac-tatul mai e străbătut și de o luminată iubire de biserică și de națiune. Îl recomandăm tu-turor celor-ce se interesează de soartea bise-ricii, îndeosebi preoților și învățătorilor cari nu vor fi avut privilegiu a-l ceti în organul bisericii, din care e retipărit. A să cere la tipografia unde a apărut.

Fascicula 7 din „*Enciclopedia Ro-mână*”, anunțată de noi în numărul trecut, cuprinde articolele Brandywine Creek—Călăra, și este fără îndoială cel mai interesant dintre câte au apărut până-acum din această publi-cațiune. În acest fascicol se termină litera B și se cuprind și vre-o 200 articole cu inițiala C. Mai multe sujete de interes special româ-nesc sînt tractate pe larg, d. e. în materie geografică: *Brașov* (A. Bârsean), cu 2 ilus-trațiuni (Bis. Sf. Nicolae și gimn. rom.); *Bu-covina* (Dr. Sbiera) un studiu de mare interes,

București, cel mai mare articol dintre cele apărute până acum, lucrat de mai mulți autori și înzestrat cu planul orașului și 8 ilustr. foarte frumoase (Cal. Victoriei, Bulevardul, Biserici, etc.), Budapesta; Bulgaria (Buzoian); Buzău cu 5 tablouri, *Calafat; Călărași*.

Apoi mai multe schițe biografice a bărbatilor cu ceva merite naționale, culturale ori științifice, a căror nume se încep cu B. și C. Se abonează la W. Krafft în Sibiu.

Literații ardeleni.

Dl Titu Maiorescu, profesor universitar la București, publică în »Convorbiri Literare« un articol interesant asupra dezvoltării literaturii române. Pe cea din România, de pe la 1890 încoace, o află în plină decadență, coborită sub mediu, dar' se mângăie cu răsărirea unor figuri literare mai de speranță la noi în Ardeal și Bănat.

»Tocmai în momentul, zice dl Maiorescu, când dincoace de Carpați par a fi sleit puterile literare după producerea relativ mare din anii 1870—1890, Românii de dincolo primesc impulsivitatea dată de noi și continuă ei înșiși mișcarea. Poesia li-se trezește »din somnul cel de moarte«.

»Cea dintâi surprindere în această privință ne-a adus-o poeziile d-șoarei *Lucretia Suciu* (astăzi d-na Rudow), publicate într-o broșură dela 1889.

»Vin apoi pe o scară mai întinsă, poeziile și nuvelele lui Ioan Popovici: »Din viața meseriașilor bănățeni«, simple povestiri de întâmplări obicnuite, dar' din mijlocul cărora se înalță încetul cu încetul o frumusețe sfioasă cu atât mai încântătoare, cu cât e mai discretă.

»Nu pot fi trecute sub tăcere nici alte încercări nuvelistice, d. e. cele din urmă ale dlui Virgil Onișiu din Brașov.

»Dar' mai presus de toți stă incontestabil marele talent al poetului Coșbuc. Că s'a putut forma un asemenea poet în Transilvania, este dovada cea mai sigură despre transmiterea și reînvierea mișcării literare în ceealaltă parte a româniei.

»Pe o treaptă mai jos, dar' totuși pe una din treptele care duc la înălțimile artei, încolțise printre Românii din Bănat talentul unui alt tânăr, mort și el cu zile ca Popovici, de abia eșit din copilărie, neavând timp să se formeze, rămas aproape necunoscut, dar' meritând să fie cunoscut.

»Tinerul, de care vorbim, este Victor Vlad, ascuns în foiletoanele câtorva ziare de peste Carpați sub pseudonimul »Delamarina«.

Și descrie lucrarea literară a acestui tânăr ce scria într'adevăr în jargon bănățenesc lugojan așa interesant, firesc.

Pe aceștia li află d-sa mai vrednici de amintit dela noi.

Mulțămity publică.

Comitetul parochial gr.-or. din Sibiu, își împlinește o plăcută datorie, aducând și pe această cale mulțămity sa, onorabilei direcțiuni a institutului de credit și economii »Ardeleana«, pentru ajutorul de 50 fl. v. a. votat școalei noastre. Dee cerul, ca această nobilă faptă să fie însutit răsplătită înfloriturii institut. Ear' stimatilor domni, cari cu demnitate stau în fruntea acestui institut, le dorim viață lungă și fericită.

Sibiu, la 12 Martie v. 1898.

În numele comitetului parochial gr.-or.
Victor Ofoiu,
membru în comitet.

Mulțămity publică.

— Concertul din Hunedoara —

La concertul arangiat de corul vocal din Hunedoara la 8 Ianuarie a. c., au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Nicolae Dima 3 fl. 60 cr., Cseh László 1 fl. 60 cr., Strauss Adolf 1 fl. 60 cr., Balint Aron 1 fl. 10 cr., George Dănilă, primar opidan, Ioan de Macaveiu din Bucium-Șasa, Csucs Lajos, not. cerc. Zsilinsky Andreas, Muntean Erimie, not. cerc., Alexandru Dima a Evuți, Nicolae Stoichiția, Nicolae Boldin câte 1 fl.; — Benedikty József, Sava Borha, protopretor și Toma Mihuțiu câte 80 cr.; — George Oprea,

paroch gr.-or. și Schmiedt Ferencz câte 70 cr.; — Buda Béla, Ioan Popu, protopop gr.-cat., Vadas Gyula, Szállasy János, Poll Lajos, Wachter József, Keller Nándor, Hacker Márton, Csucs Miklós, Alexandru Cassian, not. cerc., Teofil Tulea, not. cerc., Nicolae Muntean, George Milos, Ianeș Vlad, câte 60 cr.; — Dr. Büchler Mór, Strauss Ferencz, Daniil Mușă, Petru Moisin câte 50 cr.; — Dr. Fehér Absolon, Bauholzer Károly, Thuróczy Gyula, Bikfalvy Árpád, Leontin Ungur, preot gr.-or., Vasile Osvadă, cont. în Petrovosele, Albert Schuster, Alexandru Florea, câte 30 cr. Venitul brut a fost 245 fl. 50 cr., detragându-se spesele de 90 fl., rămâne venit de 155 fl. 50 cr., care sumă de bani s'a și administrat fondului »Reuniunii femeilor române gr.-or. din Hunedoara«, care fond se fructifică la banca »Corvineana«.

Primească marimimoșii contribuitori și pe calea aceasta mulțămity ferbinte pentru binevoitorul sprigin moral și material, ce ni-l-au oferit.

Totodată aducem mulțămity conducătorului corului, coriștilor și coristelor pentru frumosul succes ce l-a avut concertul, executând cântările cu mult tact și multă pricepere. Dee cerul, ca astfel de succese morale și materiale să putem înregistra cât de multe și cât de dese în anele Reuniunii noastre.

Pentru »Reuniunea femeilor române gr.-or. din Hunedoara«

Comitetul arangiator.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Învțăcei de grădinărit!

La subscrișul pot afla primire și aplicare numai decât

2 Învțăcei de grădinărit.

Având un grădinar diplomat, foarte bun cunoscător a tot ce privește cultivarea atât de prețioasă și aducătoare de venit a **pomilor** și arangierea și cultivarea rațională a **grădinilor**, — învțăceii vor primi o instrucție temeinică și prea folositoare.

Se caută băieți între 13—16 ani, cu oare-care cunoștințe de carte.

Asupra condițiilor de primire, a se adresa subscrișului.

(325) 1—3

August A. Nicoară,
proprietar în *Deva*.

Szám 106—2878

(324) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a algyogyi kir. járásbíróság 1898. évi 438/1898 számú végzése következtében Dr. Moldován Silvius és Dr. Böck Arnold ügyvéd által képviselt Kovács Lajos és nagyszebeni ált. tak. pénztár javára Bregyán Velloska Viktor ellen összesen 3123 frt 89 kr. s jár. erejéig 1898. évi január hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 500 frtra becsült 2 hintó, 1 ruganyos, 1 egyszerű bőr üléses és 1 szalma hordó kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyogyi kir. bíróság 438—1898 számú végzése folytán 3123 frt 89 kr. tökéketétel, ennek kamatai és eddig már megállapított költségek erejéig Bábolnán alperes házánál leendő eszközlésére 1898. évi április hó 7. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 208. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Algyogyon 1898. március hó 26-án.
Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

(305)

„ZLAGNEANA“

5—5

institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operațiuni:

- primește depuneri spre fructificare după oari solvește 6% interese;
- excomptează cambii cu oavenți;
- acordă împrumuturi pe obligațiuni cu oavenți și pe ipotecă.

Oarele de birou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

Direcțiunea.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 4—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5½, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arândeaza și exarândeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.

ATELIER de TEMPLAR

Drumul țerii Nr. 8.

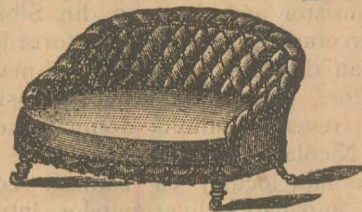
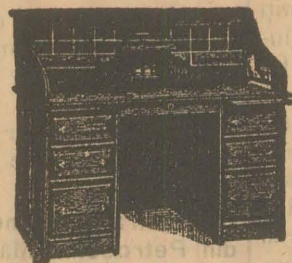
Casa proprie.

ȘI

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrișul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor. public din **Orăștie și jur**, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

Mobile de casă

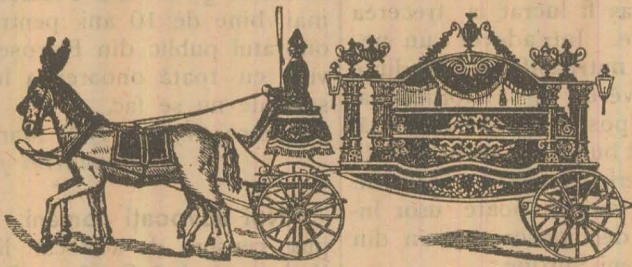
precum: **soaune, paturi, mese, dulapuri, oanapele**, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se găsesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum:

sicriuri,
de
aramă, nuc,
goron și de
brad,
pompoase ori
simple;

cruci,
cununii de mort,
și toate
pânzele
de
lipsă!

Sunt 19 ani când am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangeat și îmbogățit de nou și temeinic.

Rugând onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu *prețuri foarte ieftine!*

George Brassai

(145) 15—15

măsar.